

Täysistunto

Maanantai 22.6.2026 klo 12.00—21.31

11. Hallituksen esitys eduskunnalle rajat ylittävää sähköistä tunnistamista, luottamuspalveluita ja eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevaa EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 17/2026 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 15/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

21.05 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tunnistettava henkilöllisyys on turvallisen arjen perusta. Henkilöllisyys on myös asia, joka on meille jokaiselle kaikkein tärkein. Siksi tässä esityksessä ei ole kyse vain kokonaisuudesta, joka täydentää teknisiä muutoksia sähköistä asiointia koskevaan käytäntöön. Kyse on paljon tärkeämmästä, nimittäin uudesta tavasta osoittaa henkilöllisyys turvallisesti, luotettavasti ja yhdenmukaisesti kaikkialla Euroopassa.

Jatkossa kaikki EU:n jäsenmaat veloitetaan tarjoamaan eurooppalainen digitaalinen tapa todentaa henkilöllisyys puhelimella yhtä luotettavasti kuin nykyiset vahvan sähköisen tunnistamisen välineet. Tällaiseen lompakkoon voitaisiin liittää myös muita henkilöön liittyviä vahvistettuja tietoja, kuten ajo-oikeus tai tutkintotiedot. Näin lain myötä syntyvä järjestelmä mahdollistaisi siitä tulevaisuuden asiointivälineen myös laajemmin viranomaispalveluissa ja muussa yksityiselämässä.

Arjen turvallisuus syntyy siitä, että asiointi on helppoa. Juuri tällaiset uudet tavat toimia vahvistavat arjen turvallisuutta, kun ne luodaan huolellisesti ja vahvoiksi. Digitaaliset järjestelmät eivät saa altistaa meille tärkeimpiä tietoja, kuten henkilöllisyyttämme, uuden ajan vaaroille.

Arvoisa puhemies! Toimiakseen luotettavalla tavalla tämä esitys vaatii myös uuden digitaalisen henkilöllisyystodistuksen, joka olisi järjestelmän kautta käytettävä viranomaisen myöntämä sähköinen asiakirja. Se perustuisi voimassa olevaan passiin tai henkilökorttiin, joten sen luotettavuus olisi samalla tasolla kuin nykyisten fyysisten asiakirjojen. Tämä antaisi ihmisille mahdollisuuden todistaa henkilöllisyytensä myös ilman muovikorttia, mikä lisää arjen asioinnin helppoutta.

Huomiota on kuitenkin annettava myös sille, että sähköisten palvelujen kehittämistä ei tule jarruttaa. Vahvan sähköisen tunnistamisen turvallisuutta on parannettava entisestään ja digitaalisen järjestelmän turvallisuus taattava. Tällä esityksellä vahvistetaan vaatimuk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2026 vp

sia tunnistusvälineiden myöntämisen turvallisuudesta sekä mahdollistetaan passin tai henkilökortin voimassaolon tarkistaminen velvoittavammin kuin nykyisin, mikä myös ehkäisee identiteettivarkauksia ja verkkorikollisuutta. Siksi tämä esitys on selkeä toimi turvallisen arjen puolesta.

Arvoisa puhemies! Tämä lainsäädäntökokonaisuus tekee Suomesta edeltävijän digitaalisen identiteetin käyttöön ottamisessa. Se parantaa kansalaisten mahdollisuuksia asioida sujuvasti, luotettavasti ja turvallisesti sekä kotimaassa että muualla Euroopassa. Lisäksi hallintovaliokunta on korostanut, että tällaisessa merkittävässä uudistuksessa keskeistä ei ole pelkästään uusi teknologia vaan sen luotettavuus ja hyväksyttävyyys. Valiokunta painottaa erityisesti henkilötietojen vahvaa suojaa, tietojen käsittelyn säilyttämistä kotimaassa sekä selkeää ja oikeasuhtaista valvontaa ja seuraamusjärjestelmää. Näillä varmistetaan, että digitaalinen identiteetti rakentuu luottamukselle, jota ilman tämä uudistus ei voi onnistua.

Samalla kukaan ei kuitenkaan ole velvoitettu ottamaan tätä uudenlaista digitaalista lompakkoa käyttöön. Kyseessä on vain vapaaehtoinen lisä, jonka tarkoitus on helpottaa arkea, ei vaikeuttaa sitä. Jokainen voi jatkaa asiointia myös aivan kuten ennenkin, omalla tutulla ja turvallisella tavalla. Siksi tämä uudistus on ennen kaikkea tulevaisuuden rakentamista. Sen myötä meillä on ajantasaiset välineet rakentaa entistä turvallisempaa ja toimivampaa digitaalista arkea. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 17/2026 vp sisältyvät 1.—30. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.